

Norges vassdrags- og energidirektorat

Saksbehandler: Finn Lützow-Holm Myrstad
Vår dato: 14.08.2015
Vår referanse: 15/3287 - 2
Deres dato:
Deres referanse:
Epost: finn.myrstad@forbrukerradet.no

Tariffer for uttak i distribusjonsnettet - høringsvar

Det vises til høringsbrev fra NVE av 7.5.2015 om tariffer for uttak i distribusjonsnettet.

Forbrukerrådet er en uavhengig interesseorganisasjon som bistår forbrukerne og påvirker myndigheter og næringsliv i en mer forbrukervennlig retning.

Forbrukerrådets virksomhet bygger på FNs internasjonale forbrukerrettigheter. På denne plattformen har Forbrukerrådet formulert vårt formål til å være å arbeide for økt forbrukerinnflytelse i samfunnet, bidra til en forbrukervennlig utvikling og fremme tiltak som kan bedre forbrukernes stilling.

Forbrukere må gis god informasjon, slik at de settes i stand til å gjøre gode valg mht. energikilde og energiforbruk.

Kjernen i en moderne forbrukerpolitikk er at forbrukerne har rett til informasjon, slik at forbrukerne kan gjøre gode valg. Løpende informasjon er en forutsetning for at forbrukere enkelt skal kunne forstå sitt eget strømforbruk, men også et svært viktig grunnlag for at forbrukeren skal motivers til lønnsomme tilpasninger som gir miljøgevinst og bedre bruk av energiresursene, herunder nettet.

Støtteordninger til husholdningene slik at de kan investere i mer energieffektive og miljøvennlige energikilder er et viktig virkemiddel for å redusere energiforbruket og gi økt fleksibilitet.

Strøm er et nødvendighetsgode som alle forbrukere har behov for. Forbruket av strøm i husholdningene er i Norge også langt mer omfattende enn i andre land blant annet som en følge av klimaet og at boliger ofte bruker elektrisk oppvarming¹. Derfor er det viktig med strømmarked med forutsigbare priser og rammevilkår, uten for store prissjokk.

Forbrukerrådet er positive til tiltak som vil bidra til at norske forbrukere selv kan bidra til et bedre klima og en effektiv ressursutnyttelse.

Kraftsystemet gjennomgår betydelig endringer på både produksjons- og forbrukssiden. For husholdningene går utviklingen mot et mer effektkrevende forbruk. Produkter blir mer energieffektive, men forbruket blir høyere i kortere tidsrom. Et høyt forbruk i gitte tidsrom skaper utfordringer for kraftnettet og kan gi behov for økte investeringer i nett og vedlikehold. Dersom forbrukerne gis incentiver til å jevne ut forbruket sitt, vil dette kunne gi en mer effektiv utnyttelse av kraftnettet som kan redusere behovet for investeringer. Når forbrukerne er med på å redusere belastningen i nettet og dermed bidrar til lavere nettkostnader, mener Forbrukerrådet at denne besparelsen må tilfalle de forbrukerne som bidrar til dette.

Forbrukerrådet forutsetter også at forbrukerne ikke på sikt skal bære de store utgiftene for investeringer i nett som skyldes etablering av industri eller behovet for eksport.

¹ <https://www.ssb.no/energi-og-industri/artikler-og-publikasjoner/pa-verdenstoppen-i-bruk-av-strom>

Tiltak som vil utnytte det eksisterende nettet må ikke føre til redusert leveringskvalitet og dårligere forsyningssikkerhet

Et robust nett hvor forbrukerne får den kraften de trenger når de trenger den er selvfølgelig helt grunnleggende. Leveringskvalitet og forsyningssikkerhet er viktig for enkeltforbrukere og samfunnet for øvrig, og bidrar til å sikre forbrukernes krav til komfort. En overinvestering i nett vil kunne gi unødvendig utslag i økte priser til forbrukere.

Forbrukerrådet er positive til en innføring av et effektledd som skal dekke de kostnadene som står igjen etter at forbrukeren har betalt de marginale tapskostnadene i nettet.

For å få aktive strømforbrukere bør det være enkelt å forstå sammenhengen mellom bruk og pris. Høringsdokumentet nevner at energileddet generelt er priset for høyt i dagens system. Derfor er Forbrukerrådet positive til forslaget om at energileddet i nettleien reduseres og settes tilnærmet lik de marginale tapskostnadene i nettet.

Forbrukerrådet deler NVEs vurdering om at dagens energiledd gir omfordelingsvirkninger. Påslaget i energileddet innebærer at nettes kostnader fordeles etter kundenes årsforbruk. Sammenhengen mellom årsforbruk og behov for nettkapasitet kan bli svakere i årene som kommer. Eksemplet i høringsdokumentet hvor beboere i en ny bolig med effektkrevende apparater etterspør høyere nettkapasitet enn beboere i en eldre enebolig med tradisjonelt forbruksmønster, illustrerer dette.

NVE skisserer 3 modeller for fordeling av kostnader basert på effekt. Forbrukerrådet tar ikke stilling til hvilken av modellene som vil være den foretrukne på nåværende tidspunkt, men vil komme med noen merknader til de ulike modellene.

På et overordnet nivå er det viktig at den modellen som velges ikke går utover forbrukere i sårbare situasjoner². I kraftmarkedet vil sårbare situasjoner kunne være forbrukere som ikke har mulighet til å utnytte incentivene i modellene av økonomiske eller sosiale årsaker.

NVEs forslag 1: Kundenes målte effektuttak i fastsatte referansetimer.

Denne modellen gjør at forbrukerne betaler de resterende nettkostnadene gjennom et effektledd i kr/kW. Det fastsettes referansetimer og kundenes effektuttak i referansetimene utgjør avregningsgrunnlaget. Forbrukerrådet er i utgangspunktet positive til en slik modell.

NVE skisserer 3 måter å fastsette referansetimene på. Forbrukerrådet har ikke vurdert hvilken av de tre som vil være å foretrekke. Det vil være viktig å vurdere hvordan dette vil slå ut for ulike forbrukergrupper. Noen forbrukergrupper vil ha et forbruksmønster for effektuttak som vanskelig lar seg styre vesentlig, for eksempel småbarnsfamilier.

NVE forslag 2: Kundenes sikringsstørrelse

Her vil tariffen avgjøres ut fra hvor mye effekt kunden har mulighet til å ta ut fra nettet. Her vil forbrukerne være prisgitt boligens sikringsskap. For å kunne redusere tariffen må de med høye inntakssikringer nedsikre anlegget sitt for å redusere nettutgiftene sine. Dette krever en investering av enkelt husholdningen.

NVE skisserer også en mulighet for en programmert sikringsstørrelse hvor man slipper et fysisk inngrep. Dette blir da en abonnert effekt bruk av bryterfunksjonalitet i AMS måler.

---

² Forbrukere i sårbare situasjoner. Energieksempel fra Storbritannia: <https://www.cse.org.uk/downloads/reports-and-publications/fuel-poverty/policy/energy-justice/tariff-options-for-vulnerable-consumers.pdf>

Forbrukere i sårbare situasjoner kan med en slik modell abonnere på en programmert sikringsstørrelse som er for lav for sitt faktiske forbruk.

Modell 3: Kundenes abonnerte effekt (bredbåndsmodellen)

I denne modellen avregnes kunden etter hvor mye effekt han har valgt å abonnere på. NVE skisserer to modeller her. Den første modellen skisserer at kunden belastes en ekstra kostnad for forbruk utover abonnert effekt. Den andre modellen skisserer mulighetene som ligger i en AMS måler og at man i denne kan sette en øvre grense for effektuttak. Kunden vil slippe etterfakturering, men strømmen vil kunne brytes dersom forbrukeren ikke holde seg innenfor abonnert effektuttak.

Forbrukerrådet er bekymret for om en slik modell med abonnert effekt vil kunne gå utover forbrukere i sårbare situasjoner som av økonomiske årsaker velger å abonnere på lav effekt. Ved overskridelse av abonnementet vil forbrukeren kunne få økte kostnader i form av høyere pris eller få strømmen stengt av. Det er derfor viktig at det etableres faste varslingsrutiner i slike tilfeller slik at forbrukerkunden gis mulighet til å områ seg i tide.

Forbrukerrådet ser positivt på en standardisert tariffstruktur

NVE ønsker instansenes syn på er standardisert tariffstruktur. Forbrukerrådet ser positivt på dette. En standardisert tariffstruktur vil forenkle systemet og gjøre det lettere tilgjengelig for folk flest. Forbrukerrådet ser også positivt på at nettselskapene kan kjøpe sluttbrukerfleksibilitet og at det etableres et marked for utkobling/fleksibilitet.

Vennlig hilsen
FORBRUKERRÅDET

Finn Lützow-Holm Myrstad
fagdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.